

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
«ВЗАЄМОДІЯ НОРМ
МІЖНАРОДНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА КРІЗЬ
ПРИЗМУ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ»**

29 березня 2024 р

м. Київ

Рекомендовано Вченою радою Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля
(протокол № 8 від.29.03. 2024 р.)

Редакційна колегія:

Арсентьєва О.С., проф., к.ю.н.
Шаповалова О.В., проф., д.ю.н.
Івчук Ю. Ю., проф., д.ю.н.
Котова Л. В., проф., к.ю.н.
Татаренко Г.В., проф., к.ю.н.
Капліна Г.А., доц., к.ю.н.
Жолудєва В. І., доц. к.ю.н.

Взаємодія норм міжнародного і національного права крізь призму процесів глобалізації та інтеграції: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів, співробітників закладів вищої освіти і наукових організацій, юристів-практиків, магістрантів, аспірантів, докторантів, представників громадських організацій, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств та інших установ. м. Київ, 29 березня 2024 р. / За ред. проф. Татаренко Г.В. – Київ: вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2024. – 216 с.

Мета конференції: обговорення актуальних проблем сучасного стану реформування та функціонування правової системи України, захисту прав людини з урахуванням міжнародних стандартів здійснення правосуддя, глобальних загроз світовому миропорядку, формування нової системи державного управління.

Друкується в авторській редакції

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 19.03.2024)
2. Основний Закон Німеччини. *Deutschland von A bis Z | Handbook Germany*. URL: <https://handbookgermany.de/uk/basic-law> (дата звернення: 20.03.2024).
3. Sozialgesetzbuch (SGB) SGB I bis XIV. *Sozialgesetzbuch (SGB) SGB I bis XIV*. URL : <https://www.sozialgesetzbuch-sgb.de/> (дата звернення : 20.03.2024)
4. SGB 1 - nichtamtliches Inhaltsverzeichnis. *Bundesministerium der Justiz*. URL : https://www.gesetze-im-internet.de/sgb_1/ (дата звернення : 20.03.2024)
5. Мішина С. В. Німецький досвід надання соціальної допомоги. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. С. 4-5.
6. Соціальний кодекс України. Проект Закону України від 02.08.2012 № 11061. *ІПС ЛІГА:ЗАКОН*. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/JF8J900A> (дата звернення: 21.03.2024).
7. Соціальне забезпечення в Німеччині у 2024 році. *Migrant.biz.ua - Робота, міграція, туризм і навчання в країнах світу*. URL : <https://migrant.biz.ua/nimechina/zhittya-de/sotsialne-zabezpechennia.html> (дата звернення: 21.03.2024).
8. Das BAföG: alle Infos auf einen Blick - BAföG. *BAföG*. URL : https://www.xn--bafg-7qa.de/bafog/de/das-bafog-alle-infos-auf-einen-blick/das-bafog-alle-infos-auf-einen-blick_node.html (дата звернення: 22.03.2024).
9. Малюга Л. В. Національні особливості соціального законодавства Федеративної Республіки Німеччина: досвід для України. *Право України*. 2022. № 6. С. 184-195.
10. Скляр О. Г. Визначення проблем працевлаштування українських біженців у ФРН за допомогою соціальної онлайн комунікації. Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : зб. матеріалів X Всеукр. наук. конф. 2023 рік. Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 203-207.

Abstract. The article analyzes the right to social protection in the Federal Republic of Germany and reinforces the positive aspects. A comprehensive analysis of the social legislation of the Federal Reserve and the social legislation of Ukraine has been completed.

Key words: right to social protection; social security law; human rights; social rights; legislation of the Federal Republic of Germany; social legislation of the Federal Republic of Germany; improvement of the social legislation of Ukraine.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМНІ МОМЕНТИ ВІДОБРАЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ДОДАТКУ ДІ ПОДАТКОВОГО РОЗРАХУНКУ

Гавриленко Н.В.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва,
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова.

Тертична Г.,

здобувач вищої освіти,
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова.

Анотація. Після відміни обов'язкового збереження середнього заробітку за працівниками-солдатами деякі роботодавці за власною ініціативою продовжували підтримувати фінансово цих працівників. Варіанти фінансової підтримки були різні. В багатьох таких роботодавців постало питання щодо відображення таких виплат у додатку ДІ Податкового розрахунку, про що було розглянуто в даному дослідженні

Ключові слова: податки, право, законодавство, податкові розрахунки, звітність

Податки відносяться до числа ключових інструментів державної політики. Вони

завжди зачіпають найважливіші ділянки життя людини і суспільства, а сам процес розробки податкового законодавства прямо та нерозривно пов'язаний з гострими протиріччями та компромісами. Тому податкова тематика завжди була є і буде актуальною. Наразі її особлива гострота для України полягає в тому, що реформа податків багато в чому залежить від воєнного стану, в якому перебуває наша держава. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб в Україні пов'язані з історичними етапами розвитку економіки України. Реформування ПДФО і його податкового обліку забезпечується розробкою науково обґрунтованих форм і методів формування податків і елементів оподаткування доходів фізичних осіб. Теоретико-методологічні аспекти оподаткування і податкового обліку, які стосуються ПДФО розглядаються в багатьох працях[1, с.321; 2. с. 197; 3. 3. с.140; 4. с. 195].

Війна, на жаль, триває. Багато працівників залишили робочі місця, пішли на службу і боронять нашу Батьківщину, а перед їх роботодавцями постало нове завдання - правильно оформити період перебування працівника на війні, а також все це правильно і достовірно відобразити в об'єднаній податковій звітності. При цьому, як виявилось, найскладнішим є формування показників додатку Д1 до Податкового розрахунку. Тому вважаємо за необхідне зосередитись саме на ньому. З 19.07.2022 за працівниками підприємств, які проходять військову службу, роботодавець повинен зберігати місце роботи і посаду за весь час їх служби до закінчення особливого періоду або звільнення зі служби. Слід нагадати, що до 19.07.2022 треба було роботодавцю зберігати ще й середній заробіток. В порівнянні - раніше, коли зберігався за працівником середній заробіток, в додатку Д1 податкового розрахунку нараховану середню зарплату за час військової служби працівника-солдата відображали в окремому від заробітної плати рядку з кодом застрахованої особи (КЗО) у графі 08: «47» - середній заробіток за час військової служби звичайного працівника; «66» - середній заробіток за час військової служби працівника з інвалідністю.

Однак вже після 19.07.2022 такої гарантії щодо обов'язкового збереження роботодавцями середнього заробітку за працівниками-солдатами немає. Як виняток, то його складають педпрацівники та науково-педагогічні працівники, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації на особливий період, або військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, за якими зберігається середній заробіток. Така гарантія прямо передбачена законодавством. Тоді, для відображення у додатку Д1 збереження середнього заробітку за час військової служби таких працівників майже нічого не змінилося. Як і раніше, такий середній заробіток слід відображати в окремому рядку з КЗО «47» («66»). Однак загальна більшість роботодавців, керуючись змінами в [ч. 3 ст. 119 КЗпП](#), після 19.07.2022 середню зарплату за працівниками-солдатами не зберігають. Проте, навіть без нарахувань заробітної плати працівникам, з якими продовжують тривати трудові відносини, бухгалтера повинні показувати в додатку Д1 за винятком перебування працівниці(ка) у відпустці для догляду за дитиною до 3 (6) років). Для цього на працівника-солдата у місяці, за який немає ніяких зарплатних нарахувань (оскільки не зберігається заробіток), у додатку Д1 слід сформулювати один рядок. У ньому необхідно зазначити кількість днів перебування у трудових відносинах, при цьому КЗО буде як для звичайного зарплатного рядка: «1» - якщо це звичайний працівник (ставка ЄСВ - 22 %); «2» - якщо на військовій службі працівник з інвалідністю (ставка ЄСВ - 8,41 %).

Також необхідно пам'ятати про правило щодо сплати ЄСВ з мінімальної заробітної плати для основного працівника. Отже, якщо в місяці, в якому такого працівника мобілізували/демобілізували і за певну частину місяця йому нарахована заробітна плата, яка менша за мінімальну, то ЄСВ слід справляти з мінімальної заробітної плати, при цьому у додатку у Д1 необхідно відобразити рядок з додатковою базою. Також це правило працює, коли за працівником-солдатом зберігається заробітна плата, наприклад добровільно, і її сума за місяць менша за мінімальну заробітну плату.

Після відміни обов'язкового збереження середнього заробітку за працівниками-солдатами деякі роботодавці за власною ініціативою продовжували підтримувати фінансово цих працівників. Варіанти фінансової підтримки були різні. Наприклад, деякі роботодавці встановили щомісячну виплату матеріальної допомоги, деякі - продовжили нараховувати середній заробіток. І в багатьох таких роботодавців постало питання щодо відображення таких виплат у додатку Д1 Податкового розрахунку.

Ці питання і досі постають у практичній діяльності бухгалтерів різноманітних господарюючих суб'єктів. Тож ми висвітлюємо нашу власну думку. КЗО «42» («66») і досі є чинними у [Порядку № 4](#) і прив'язані вони саме до середнього заробітку працівникам-солдатам. Тому, як і раніше, ми вважаємо, що: 1) у разі збереження середнього заробітку за солдатами господарюючого суб'єкту, можна продовжувати проставляти код категорії застрахованої особи «47», а для працівників з інвалідністю - «66»; 2) у разі виплати матеріальної допомоги або виплати соціального характеру в розмірі окладу, мінімальної заробітної плати або якоїсь іншої суми, бухгалтеру слід застосовувати звичайний КЗО «1», а для працівників з інвалідністю - «2».

Наведемо приклад: працівника (основний, без інвалідності) мобілізовано з 25.04.2023 року. За сімнадцять відпрацьованих днів квітня йому нараховано 9736,36 грн. заробітної плати. За час військової служби роботодавець за власною ініціативою встановив йому грошову виплату у вигляді матеріальної допомоги у розмірі 10 тисяч гривень на місяць. У квітні сума такої допомоги становила 2272,73 грн., у травні і червні – по 10000. Що повинен зробити бухгалтер?

У додатку Д1 за квітень на працівника слід сформувати один рядок, в якому загальною сумою відобразити нараховану за цей місяць заробітну плату в сумі 12009,09. Окремо матеріальну допомогу не виділяти. Усю суму зарплати відобразити в Д1 зі звичайним зарплатним КЗО. Сума єдиного соціального внеску становитиме: $12009,09 \times 22\% = 2642$ грн.

У додатку Д1 за травень і червень також слід сформувати по одному рядку, в якому відобразити суму нарахованої матеріальної допомоги 10 тис. грн. (ЄСВ – 2200 грн) із звичайними зарплатними КЗО.

Таким чином, працівника, який наразі проходить військову службу і якому згідно із законодавством не зберігається середня заробітна плата, в додатку Д1 відображаємо з КЗО «1» («2»), із зазначенням кількості днів у трудових відносинах. Якщо ж роботодавець виплачує середню заробітну плату за час військової служби працівника, то в додатку Д1 слід відображати його з КЗО «47» («66»). Якщо ж роботодавець за час військової служби працівнику виплачує матеріальну допомогу, то таку виплату в додатку Д1 слід відображати з КЗО «1» («2»).

В такому випадку нарахування середнього заробітку та єдиного соціального внеску повинно бути відображене в таблиці Податкового розрахунку, а саме:

- середня заробітна плата відображається в рядках 2.1, 2.1.1,1;
- нарахований ЄСВ відображається в рядках 3.1, 3.7 та 8.

На нашу думку, логічно було б, щоб дані рядка з кодом «48» про нарахований

ЄСВ не потрапляли до відповідних рядків таблиці Податкового розрахунку, і зокрема до рядків 7 «Загальна сума єдиного внеску, що підлягає сплаті, усього (р. 3 + р. 4 – р. 6) в розрізі місяців та 8 «Загальна сума єдиного внеску, що підлягає сплаті за звітний квартал, усього (гр. 1 + гр. 2 + гр. 3 рядка 7) в цілому за квартал.

Але, слід відмітити, що для такого алгоритму мають бути відповідні вказівки. Наразі ж усі нарахування з Д1 переносяться до відповідних рядків таблиці Податкового розрахунку, а отже, нарахований ЄСВ потрапляє прямо до рядка 8 – тобто фактично проводиться по особовому рахунку як нарахування ЄСВ.

Список використаних джерел:

1. Kozitska N. Management accounting and internal economic of Production processes. *Cambridge journal of education and science*. 2015. Vol. 2, no. 14. P. 321–329. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5772>.
2. Гавриленко Н. Сегменти господарської діяльності в обліковій політиці: управлінський аспект. *Економічний простір*. 22. № 181. С. 197–201. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6537>.
3. Гавриленко, Н. В. Нові моменти податкової звітності з ПДВ в умовах воєнного стану = New points of vat reporting under the conditions of marital state / Н. В. Гавриленко // *Матеріали XIII Міжнар. наук.-техн. конф. "Інновації в судобудуванні та океанотехніці"*. – Миколаїв : Вид. Торубара В. В., 2022. – С. 440–442. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6372>.
4. Гавриленко, Н.В. Repair, maintenance and modernization of vehicles: accounting and analytical issues. *Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2021 рік в 2 т.* Харків : НТУ «ХПІ», 2021. Т. 2 .С. 195-198. URI: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5344>.

Abstract. After the abolition of the mandatory maintenance of the average salary for soldier workers, some employers, on their own initiative, continued to financially support these workers. Options for financial support were different. Many such employers have a question regarding the display of such payments in Appendix D1 of the Tax Calculation, which was discussed in this study

Key words: taxes, law, legislation, tax calculations, reporting

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Дідик Н. Д.,

*аспірант кафедри управління та адміністрування,
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»*

Кузьменко К. Е.,

*аспірант кафедри управління та адміністрування,
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницька академія безперервної освіти»*

Анотація. Дослідження проблем дотримання конституційних прав і свобод людини в контексті здійснення та захисту публічного інтересу в умовах воєнного стану є надзвичайно актуальним. На підставі аналізу чинників впливу на зміну пріоритетів тих чи інших інтересів на сучасному етапі державотворення, обґрунтовується домінування публічних інтересів в Україні. Визначено, що наявність публічного інтересу відповідно до законодавства може бути підставою для обмеження конституційних прав та свобод особи та спричинення дисбалансу між публічним та приватним інтересом. Доведено, що забезпечення публічного інтересу у державному регулюванні окремих сфер суспільних відносин в умовах воєнного часу має здійснюватися за максимально можливого дотримання конституційних прав і свобод людини.

Ключові слова: права і свободи людини, охоронюваний законом інтерес, приватний інтерес, публічний інтерес, баланс приватних і публічних інтересів.

Повномасштабна війна на території України загострила проблему забезпечення гарантій та захисту конституційних прав і свобод людини.

Відповідно до ст. 22 Конституції України: «... права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ДОПОВІДАЧІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	3
ПАНЕЛЬ І. ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	
<i>Астрейко В. В.</i> МЕДІАЦІЯ ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД	5
<i>Бутков О. І.</i> ГРОМАДСЬКІ ОБГОВОРЕННЯ ЯК ФОРМА ПАРТИСИПАТИВНОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	9
<i>Валецька О. В., Смоляр Ю. В.</i> ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ МОБІНГУ	13
<i>Валецька О. В., Волченко Д. В.</i> ПРАВО НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ У ФЕДЕРАТИВНІЙ РЕСПУБЛІЦІ НІМЕЧЧИНА: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	17
<i>Гавриленко Н.В., Тертична Г.</i> ОСНОВНІ ПРОБЛЕМНІ МОМЕНТИ ВІДОБРАЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ДОДАТКУ ДІ ПОДАТКОВОГО РОЗРАХУНКУ	21
<i>Дідик Н. Д., Кузьменко К. Е.</i> ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	24
<i>Загоруй Л.М., Загоруй І.С.</i> САМОДОПОМОГА В АГРЕСИВНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	27
<i>Казарян Е. Г.</i> КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ	31
<i>Калініченко З. Д.</i> СИСТЕМА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ОСНОВНИХ РЕГУЛЯТИВНИХ ІНСТИТУТІВ, КЕРУЮЧИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЄЮ ЕКОНОМІКИ	34
<i>Князькова Л. М.</i> ДЕЯКІ ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У СОЦІАЛЬНО- ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ	38
<i>Кохан В.П.</i> ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ	42
<i>Кравченко І. М.</i> ЩОДО ПИТАННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАК ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКА	45
<i>Марченко Я.В.</i> ПОЛІТИКО-ПРАВОВА РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКИХ ВІЙСЬК НА ТЕРИТОРІЮ КРИМСЬКОГО ПІВОСТРОВА ТА ПОРУШЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ (ЛЮТИЙ – БЕРЕЗЕНЬ 2014 р.)	49
<i>Полонка І. А.</i> ОБСТАВИНИ НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ: ТРЬОХФАЗОВИЙ АНАЛІЗ ЗА СУБ'ЄКТИВНИМ КРИТЕРІЄМ	52
<i>Сидоренко Н.С., Грищенко О.О., Червякова К.Д.</i> МІЖНАРОДНА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ	55

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів, співробітників закладів вищої освіти і наукових організацій, юристів-практиків, магістрантів, аспірантів, докторантів, представників громадських організацій, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств та інших установ

«ВЗАЄМОДІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА КРІЗЬ ПРИЗМУ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ»

29 березня 2024 р.

Київ, Україна

Відповідальний за випуск *Г.В. Татаренко*

Видавництво Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

Свідоцтво про реєстрацію: серія ДК № 1620 від 18.12.03 р.

Адреса університета:

вул. Іоанна Павла II, 17, м. Київ, 01042, Україна

Тел. +38(050)218 04 78, факс (06452) 4 03 42

e-mail: vidavnictvoSNU.ua@gmail.com